

Homeroose hümn kõlab Apolloni auks

MARJA UNT

Üliõpilane

Mari Murdvee lavastatud «Apolloni sünd» põhineb 8. sajandist eKr pärineval tekstil. See on üks 33st Homeroose hümniks nimetatavast tekstist, mis pole küll Homeroose loodud, ent sarnanevad tema eepostega stiili poolest.

Lisaks Delose Apollonile pühendatud ja heksameetris kirjutatud hümnile kõlavad lavastuses hilisemad, 5.–2. sajandist eKr pärit tekstid mitmete jumaluste auks.

Lavastaja on tõlkinud laulud vanakreeka keelest ja Homeroose hümn viisistanud, lauldes neid ise etenduses vanakreeka keeles. Tõlked on kavalehel, mis nõnda on omaette väärtus.

Etenduses põimus müüt muusikaga, muusika liikumine ja mänguga ning kõik see koos jällegi müüdiga. Vaataja ette jõudis tervik – nähtav ja kuuldav, ent ometi tajutatvalt kauge.

Antiikne mitme kunsti põiming

- Antiigiteatri «Apolloni sünd» (fotol stseen lavastusest) esietendus 25. septembril Tartu Ülikooli raamatukogus, teine etendus oli 14. novembril ajaloomuuseumis ja kolmas etendus on täna aulas algusega kell 19.
- Vanakreeka keelest tõlkinud ja lavastanud Mari Murdvee, kunstnik Eve Valper, tantsuseaded Külli Kressalt, musitseerivad Mari Murdvee, Toivo Sömer ja Raho Langsepp, osades Andreas Kalkun, Maare-Marika Heinsoo, Andrus Rootsmäe, Mari Murdvee, Külli Kressa, Ulvi Karu, Pille Niin, Hedvig Priimägi ja Anu Põldsam.

Kultuuriruumide ajalise kauguse ja reaalsete kokkupuudete olematuse tõttu pole vaatajal võimalik saada kogemuslikku elamust, leida isiklikku emotsionaalset seotust laval toimuvaga.

Võib vaid püüda kaasa elada kuuldavale-nähtavale ning seda tõlgendada oma kujutluse varal, mille on omakorda elustanud lavastaja enda ettekujutus.

Selles peitubki lavastuse võlu.

«Apolloni sünd» toob meieni ühe võimaliku variandi sellest, milline võis olla laul ja liikumine ajal, millest etenduses juttu. Lavastus ei jutusta ainult lugu, vaid püüab tõlgendada ka aja lugu.

Nii lavastaja kui ka kogu trupp on teinud vaeva- ja mõnurikast tööd, mille viljad on

ilmsed: kogu etenduse vältel oli tajutav sünkroonsus, muusika ja näitlejate tugev koostöö.

Olulisel kohal on liikumine – tants, mis maalib muusika pildiks. Külli Kressa tehtud tantsuseaded on hästi viimistletud, kannavad nagu lauludki endas läheduse ja kauguse pealuvat põimet.

Kogu etenduse vältel kiirgas lavalt ehedust ja helgust, milles oli tunda vana ja hea, lapsepõlvest tuttava Tartu Lasteteatri traditsiooni.

Kavalehel on Mari Murdvee kirjutanud: «Loodame, et eepiline jutustus, muusika ja tants ühinevad kreeklaste iluideaali kohaselt harmooniliseks tervikuks.»

Nii lavastaja kui ka muusikute ja näitlejate lootus on täitunud. Saalist lahkudes jäi meeltesse kõlama kauguse ilu. Seepärast – ilusat taaskohtumist kordusetendusel.

Marja Unt õpib Tartu Ülikoolis eesti kirjandust.